

Uddrag af Altens Kirkebøger 1705—1814¹⁾.

Ved Forstassistent **Axel Hagemann.**

Det gamle Altens eller som det senere kaldtes Alten-Talvigs Sogn faar for Genealogen en egen Interesse derved at det i en Aarrække var Sædet for hele Finmarkens verdslige som tildels ogsaa gejstlige Øvrighed. Her, i en yndig Egn, ved Altenelvns Udløb i en af furukransede Fjelde indringet Bugt, havde Amtmand Kieldsøn i Begyndelsen af 1740 Aarene anlagt Amtmands-sædet Altengaard, efter at Vardøhus Slot fornedelst Ælde og Skrøbelighed var blevet ubeboeligt. Her residerede da i en Aarrække følgende af Finmarkens Amtmænd: Rasmus Kieldsøn (1740—50), Matthias Collett (1751—57), Gunner Hammer (1757—68), Eiler Hagerup (1768—71), Torkild Fjeldsted (1771—78), Christen Heiberg (1778—87), Ph. Hannibal Sommerfeldt (1787—1800), Martin Unmack 1800—06), Hilmar Meineke Krohg (1806—11), Fr. Wilh. Wedel-Jarlsberg (1811—14).

Omtrent en halvanden Mils Vej fra Altengaard og paa den anden Side af Fjorden lige ved Talvig Kirke boede helt fra Begyndelsen af det 18de Aarhundrede Sorenskriverne over Øst- og Vest-Finmarken: Peder And, Samuel Bugge, Hans Paus, Ramsland, Schjelderup, Joh. Chr. Petersen, Lyth Ørum, Hetting, Scavenius og Ingebricht Knudssøn.

Ogsaa Finmarkens Fogder — Heyde og Kreydal — boede en Tid ved Talvigbugten, indtil Foged Lidemarck ved kongl. Reskript af 1. Juli 1779 fik Tilladelse til at anvende 400 Rdr. af Brændevinsafgiften til Opførelse af en Embedsbolig i Alten, da det ellers var ham umuligt at finde en passende Bolig i Landet. Denne Gaard fik det velklingende Navn Kongshofmark, idet Fogden kaldte den efter Kongen, sin Hustrus — født

¹⁾ Da det nedenfor meddelte Uddrag giver endel ellers lidet tilgængelige Oplysninger om tildels ret bekendte Personer og Familier, har Samfundets norske Bestyrelse ønsket at optage det i Tidsskriftet, der — uagtet man ingenlunde miskjender saadanne Uddrags store Værdi for Genealogen — kun ganske undtagelsesvis vil kunne afse Plads dertil. Red.

Bernhoff — og sit eget Navn. Efter Lidemarck boede paa Kongshofmark i det omhandlede Tidsrum, Fogderne Petter Severin Due, P. C. Wøllner, Andreas Strand og Aarestrup.

Fra Fogedgaarden gik en „Kongsvej“ gennem Furuskoven til den en halv Mils Vej derfra liggende Altengaard. Et Par Bøsseskud fra denne — paa Elvebakken — boede siden 1778 Distriktschirurgerne over hele Finmarken: Andreas V. Stoltenberg og Nils Christopher Suhr.

Alten var desuden Sædet for et af Finmarkens betydeligste Handelsfactorier. „Talvig Handel“ har endnu en gammel Klang, og senere, henimod Slutningen af forrige Aarhundrede nedsatte der sig ogsaa Handelsmænd i Bosekop, Dybvig og Sopnæs.

De Præster — fra 1735 af var Alten-Talvig Præster tillige Provster i Vest-Finmarkens Provsti — som i Aarene 1705—1814 betjente Kaldet og førte Ministerialbøgerne ere følgende: Andreas Filianus (—1723), Morten Lund (1723—28), Knud Leem (1728—34), Johan Falch (1735—51), Peder Larsen Krop (1752—57), Hans Frugaard (1757—1761), Søren Bang (1767—70), Albert Jersin (1771—79), Christopher Garman (1781—85), Isaach Severin Frimann (1785—91), Jens Stub (1791—1801), Nils Tønder Hammond (1801—10), Lars Nannestad (1811—19).

Naar man betænker, at Alten, foruden at være Øvrighedens Sæde, tillige var Finmarkens bedst dyrkede og tættest befolkede Bygd, vil man indse, at Alten i en Tid, da der endnu ikke fandtes Byer, var at betragte som et Centralpunkt for alt, hvad der kunde kaldes Civilisation i denne afsides liggende Landsdel.

-
1705. Mikkelsdag begr. Peter Los's Kone, 100 Aar.
 1706. 14. Juli begr. „Høvidsmanden paa Altens Skib“.
 1708. 19. S. e. Tr. døbt Sorenskriverens (Peder And's?) Barn Johan Detlev Wibe, begr. 28. Nov., 4 U. 1 D. gl.
 1713. 7. Nov. viet Peder And og Mad. Sara Stensdatter (Darre).
 1714. 3. Pintsedag begr. Anders Andersøn af Koutokeino, 90 Aar.
 23. S. e. Tr. begr. Klokkerens Kone Elen Jonsdatter, 80 Aar.

1723. 9. Mai blev prædikedet over Hr. Andreas Filianus selv.
(Paa Kirkebogens Titelblad staar følgende Notits: Denne Alterbog har og været i Vandet, da den, som Bogen holdt, Hr. A. F., druknede 1723 ipsa D. miserecord. i et Sognebud efter Prædiken til Brevig paa Bugten selv 12te, alle Mandspersoner, deriblandt baade Klokker og Medhjælper).
1723. 11. Juli trolovet Johan Bruse og Anna Andersdatter Filian.
1724. D. qvasimodo, døbt dissers Søn Anders Filian.
D. misericordia trolovet og 18. Juli viet Christen And og Gullov (Golla) Andersdatter Filian.
1725. 2. Pintsed. døbt deres S. Peder And.
D. 11. p. Tr. døbt Johan Bruses D., Margrethe.
D. 12. - — begr. Peder Christensøn And, 13 U. gl. og Manasse Mortensøn Lund, 4 U. gl.
1726. Mikkelsdag døbt Chr. Ands D. Mette Marie.
D. 3. Adv. Hr. Morten Lunds og Anna Elisabeth Røgs S. Nicolai Manasse.
1728. F. grat. act. døbt Sammes S. Ole.
1729. 10. Jan. Daab stadf. f. Christen Ands Søn Anders Filianus.
F. announc. Mariæ døbt Hr. M. Lunds S. Henrich Bull.
1730. - — — døbt Chr. Ands S. Peder And.
1732. D. miseric. døbt Sammes D. Sara.
1733. D. p. Tr. døbt Sammes S. Anders Filianus.
1734. D. 11. p. Tr. døbt Hr. Knud Leems og Sophie Alette Ronbergs D. Anna Bugge.
1736. 2. S. i Fasten døbt Chr. Ands S. Jacob Severin.
2. Paaskedag døbt Hr. Johan Falchs og Isabella Margrethe Scheens D. Anna.
1737. F. Michaelis døbt Sammes S. Thomas Scheen.
1738. F. announc. Mariæ døbt Chr. Ands D. Anna Cathrine.
1739. 9. S. e. Tr. døbt Hr. Johan Falchs S. Peder.
1740. D. sexagesima døbt Sorenskriver Samuel Bugges og Birgitte Lucia Junghans's S. Samuel.
F. Trin. døbt Chr. Ands S. Christen.

1740. D. 19. p. Trin. døbt Joh. Falchs D. Lisbeth Carine.
1742. D. invoc. døbt Chr. Ands D. Dorothea Cathrine.
(Kort før Paaske) † Sam. Bugges Kone Birgitte Lucia Junghans; sauntidig hendes nyfødte Barn Henning.
(Før Himmelfartsdag) † Chr. Ands Kone Gollov Filiana.
1743. 27. Juni ægteviet Chr. And og Jfr. Lucia Hagerup
(Kongebrev).
1744. 3. Pintsedag døbt deres S. Aage.
1745. 5. S. i Fasten begr. Præsteenken i Alten Martha Olafsdatter
(Andreas Filians?), 82 Aar gl. † 20. Marts.
2. S. i Advent døbt Joh. Falchs D. Cathrine Christine.
1746. 4. S. e. Paaske døbt Chr. Ands S. Mads Hagerup.
St. Hansdag døbt Sam. Bugges og Martha Moursunds S.
Anders.
1747. 7. S. e. Tr. døbt Sammes S. Henning.
2. Juledag døbt Joh. Falchs S. Peder.
1748. St. Hansdag døbt Chr. Ands S. Nils.
25. Nov. døbt Sam. Bugges og *sal.* Martha Moursunds D.
Martha (bl. Fadderne Chr. Ands *Enke*).
1749. 5. S. e. Tr. døbt Joh. Falchs D. Margrethe.
1751. 29. Juli døbt Kjøbmand Jens Lassens og Karen Fæsters S.
Lorenz.
1753. D. 19. p. Tr. døbt Sammes S. Clement Michael.
29. Marts begr. Sorenskr. Bugge, 47 Aar gl. Død af
Brystsyege.
1754. D. 27 p. Tr. døbt Christian Becks og Johanna Scheens S.
Jesper.
1755. D. septuagesima døbt Jens Lassens D. Judithe Cathrine.
D. 9. p. Trin. absolv. offentl. Sevina, tjener hos Soren-
skriveren, for Hoer og Fødsel i Dølgemaal (Synderinden
brendt i Maasø Menighed).
1756. Chr. Himmelfartsdag døbt Jens Lassens Søn Hans Gregorius.
1757. D. qvasimodo confirm. Jacob Helms, 17 Aar gl. „Meget
smukt oplyst“.
1758. F. epiphan. døbt Jens Lassens S. Lorentz.
1759. D. 3 epiph. døbt Sammes S. Lorentz Conradus.

1759. 14. Juni døbt Amtmand Hammers S. Gunner Andreas.
1760. 31. Juli begr. Sorenskriver Paus's Hustru.
14. Aug. døbt Jens Lassens S. Rudolph Friderich, f. 10. Aug.
15. Sept. forlovet (cop.) Sorenskriver Hans Paus og Jomfru Anne Kirstine Greve.
1761. 9. Jan. begr. Lorenz Conradus (Lassen?).
23. — — Præstens Hustru Ellen Christensdatter Refdahl.
2. Jan. døbt Lars Klogs og Giedske Lohmands S. Søren Christian.
D. 3. p. Tr. døbt H. Paus's S. Ludvig Christian, f. 25. Juni.
1763. 14. Febr. døbt Lars Klogs S. Lorentz Conradus.
D. 10 p. Tr. døbt Hans Paus D. Birgitte Helene, f. 2. Aug.
14. Dec. begr. Samuel Bugge.
1764. D. invoc., døbt Christian Frost Bredahls og Helveg (Helene) Engels D. Anna Rebecca, f. 5. Marts.
1765. 15. Mai døbt Sorenskriver Paus D. Anna Margrethe.
D. exandi døbt Chr. F. Bredahls S. Hans Jørgen.
1767. 9. Jan. døbt H. Paus's S. Henrik Christian.
D. 6. p. Tr. døbt Justitsraad og Amtmand Hammers og Frue Anne Hannings S. Peder Hanning.
18. Dec. døbt Bredahls D. Johanne Cathrine.
1768. 1. Juni døbt Paus's D. Ludovica Elisabeth.
1769. 27. Sept. døbt Sammes D. Kirstine.
1770. 20. Juni begr. Sorenskr. Hans Paus, 60 Aar gl., død i Slag.
1772. D. sex. Daab stadf. f. Eiler Hagerups og Anne Kirstine Heydes uægte D. Henrika Margrethe.
15. Okt. trolovet (4. Dec. viet) „Maleficanten“ Knud Nilsøn Eskildstrup og Demoiselle Mariana Rebecca Brønlund.
1773. 1. Mai begr. gamle Klokker Paul Hansøn, som blev indsat i Kirken hos sin Kone, 99 Aar gl., født i Størdalen.
1774. 30. Aug. døbt Kjøbmand Kjølseths S. Laurentius Severin.
D. 2. Adv. døbt Hr. Klercks S. Vilhelmus Henricus.
1775. D. 6. p. Tr. begr. Enken Margrethe Johansdatter Torber af Alten, 101 Aar gl., skal være en Præsts Datter af Sverrig.

1776. 27. Marts hjemmeviet Georg Frederik Gade og Jfr. Ellen Kirstine Heyde.
D. 12. p. Tr. Daab stadf. f. Amtmand Fjeldsteds D. Johanne Magdalene.
16. Oct. hjemmedøbt Kjøbmand Klercks S. Johan Christian.
1778. 1. Paaskedag, stadf. Daab f. Sammes D. Ane Kirstine.
1779. 1. Mai (?) hjemmedøbt Sammes S. Hans Ferdinand (stadf. 20. Juli).
17. Aug. hjemmeviede paa Altengaard Foged Lidemark og Jomfru Martha Bernhoff.
1780. 7. Juli hjemmedøbt (af Hr. Claus Hjorth, Sognepræst t. Koutokeino) Sognepræsten Christopher Garmanns og Maren Elisaheth Schanches førstefødte Søn Johan.
14. Okt. begr. Madame Sigholt, 48 Aar gl.
1781. 10. Okt. døbt Garmanns Søn Jens Schanche.
1782. 21. Sept. stadf. Daab f. Foged Peder Lidemarks D. Elisabeth Cathrine Margrethe Magdalene.
8. Oct. begr. Barnets Moder Martha Bernhoff, 38 Aar gl.
1783. 12. Jan. hjemmedøbt Sorenskr. Johan Christian Petersens og Magdalene Darjes S. Otto Darjes.
13. Febr. hjemmedøbt Chr. Garmanns D. Wenche Rebecca v. d. Lippe.
1784. 11. Febr. hjemmedøbt Joh. Chr. Petersens D. Karen Elene.
15. Marts hjemmedøbt Chr. Garmanns D. Margretha Agneta (conf. 9. Mai).
29. Aug. stadf. Daab f. Kjøbmand Georg Lidemarks og Anna Kirstine Nøragers S. Peter Andreas.
4. Nov. begr. Jfr. Anna Rebecca Bredahl.
1785. 17. Apr. stadf. Daab f. Skovfoged Arne Jacobsen og Gjertrud Ellingsdatters S. Ole.
D. 9. p. Tr. begr. Kammerraad Ole Hannibal Sommerfeldts S. Christian, 1 Aar gl.
D. 3. i Adv. døbt Sammes og Frue Thrine Karine Bøes S. Frederik, f. 6. Nov.
1786. i Juni Maaned begr. David Sommerfeldt, 6½ Aar gl.

1786. D. 18. p. Tr. døbt Chirurg Andreas Stoltenberg og Anne Margrethe Paus's S. Jens Andreas.
1. Juledag stadf. Daab f. Sommerfeldts D. Benedicta, f. 6. Nov.
1787. D. 23. p. Tr. døbt A. Stoltenbergs D. Karen Kirstine f. 14. Okt.
1788. 2. Paaskedag døbt Præsten Isaac Severin Frimanns og Mariane Elise Angels S. Christen Heiberg, f. 13. Marts.
s. D. døbt Sommerfeldts D. Amanda, f. 11. Febr.
D. 9. p. Tr. døbt Sorenskriver Lyth Ørum og Marthe Kirsten Kaarbyes D. Thrine Karine Sommerfeldt, f. 25. Mai.
1789. 18. Febr. døbt Amtmand Sommerfeldts D. Sophie, f. 29. Jan.
D. 2. p. P. døbt Stoltenbergs S. Hans Paus, f. 4. Jan.
D. 11. p. Tr. døbt Præsten Frimanns Søn Johan Georg, f. 13. Juli (begr. 21. Okt.).
1790. 17. Marts døbt Lyth Ørums S. Lyth Andreas, f. 20 Febr. (begr. 28. Marts).
11. April begr. Amtm. Sommerfeldts dødfødte Drengbarn.
D. 22. p. Tr. døbt Præsten Frimanns D. Sara Karstine, f. 7. Okt.
26. Aug. hjemmeviet Landkræmmer Andreas Nørager og Jomfru Helene Hagerup Irgens.
1791. 4. Marts begr. Foged Christian Leth Kreydahl, † 18. Jan. i Kola, 35 Aar gl.
S. e. Nyaar døbt Georg Lidemarks D. Georgine Christine, f. 9. Dec. (begr. 19. Marts).
Fastelavns Sønd. stadf. Daab f. Stoltenbergs Tvillinger, f. 10. Dec., Ole Hannibal og Vincents.
19. Marts begr. Dorothea Sommerfeldt, næsten $\frac{1}{4}$ Aar gl.
27. Mai begr. Marthe Marie Kirstine Ørum, 5 Aar gl.
5. S. e. Paaske døbt A. Nøragers D. Anne Marthe, f. 12. April.
8. S. e. Tr. døbt L. Ørums D. Marthe Marie Kirstine, f. 9. Aug.
1792. 1. Juli begr. Sommerfeldts D., 11 Dage gl.

1792. 13. Dec. begr. Fru Thrine Charine Sommerfeldt, † 13. Nov., 35 Aar gl.
1793. 16. Aug. hjemmевiet Hr. Thorbjørn Leihre, Sognepræst t. Koutokeino med Frøken Frederikke Birgitte Lohmann.
21. Aug. hjemmевiede (ved Hr. Leihre) Provst Jens Stub og Jomfru Gjertrud Helene Helberg.
1794. 3. S. e. H. 3 K. døbt L. Ørums D. Ane Cathrine, f. 24. Dec.
2. S. i Faste døbt A. Nøragers D. Birgitte Marie, f. 9. Febr.
1. S. e. Tr. døbt Foged Peter Severin Dues og Karen Hjarsings S. Ole Hannibal Sommerfeldt, f. 13. Mai.
4. S. e. Tr. stadf. Daab f. Chirurg Nils Christopher Sulhrs og Sophie Steenbergs S. Frederik, f. 22. April.
9. S. e. Tr. døbt Jens Stubs S. Johan Widding Heiberg, f. 12. Aug.
24. Nov. begr. Mad. Frederikke Birgitte Leihre, f. Lohman, † 22. Nov., 33. Aar gl.
1795. 22. Okt. døbt A. Nøragers D. Kirstine Marie, f. 13. Okt.
30. Nov. døbt Jens Stubs Søn Johan Daniel, f. 28. Nov. († 20. Jan. 1796).
1796. Nyaarsdag døbt Ørums S. Hartvig Tambs, f. 13. Decbr.
1797. 29. Marts hjemmевiet Sognepræsten i Koutokeino Hr. Thorbjørn Leihre m. Jfr. Christine Louise Brock.
12. Juni begr. Mad. Mille Marie Holders, f. Gjæver, † 3. Juni, 78 Aar gl.
26. Aug. døbt A. Nøragers S. Peter Andreas, f. 21. Juli.
16. S. e. Tr. stadf. Daab f. Jens Stubs Søn Jens Krogh, f. 27. Aug.
1798. 1. Jan. døbt L. Ørums S. Lyth Andreas, f. 27. Dec. († 7. Novbr.).
2. Mai begr. Fru Anna Margrethe Heyde, † 22. Apr., 82 Aar 7 M. 22 D.
1799. 24. Mai døbt L. Ørums S. Johan Nicolai Lyche, f. 28. April. († 6. Juni).
5. S. e. Tr. conf. Gustav Henrik Ørum, 15 Aar.
7. S. e. Tr. stadf. Daab f. Jens Stubs Søn Jens Schonevig, f. 5. Juni.

1800. 2. S. e. H. 3. K. konfirm. Jesper Jespersen Krebs fra Flensborg, 16 Aar gl.
1801. 3. S. e. H. 3. K. døbt A. Nøragers S. Christian Frederik, f. 12. Dec.
10. S. e. Tr. stadf. Daab f. Jens Stubs D. Ane Heggelund, f. 29. Juni.
12. Okt. viede Foged Christopher Wølner og Jomfru Ingeborg Anne Lucie Brandt.
1802. 5. Jan. begr. Foged Wølner, † 23. Dec., 30 Aar gl.
1803. 14. Jan. hjemmedøbt Sorenskr. Elias Frederik Hetting og Thale C. Bulls Datter Else Marie, f. 5. Novbr. 1802.
8. Juni stadf. Daab f. Lægen N. C. Suhrs Søn Niels Christian, f. 18. Okt. 1802.
1804. 2. Pintsedag døbt Sammes S. Martin.
30. Juni bgr. Hettings udøbte S., 7 U.
19. Okt. begr. Pigen Cathrine Almaas paa Kongshofmark hendes uægte dødfødte Datter.
11. Dec. hjemmeviet Foged Andreas Strand og Jomfru Cathrine Almaas.
1806. 4. Sept. hjemmeviet paa Kongshofmark Studiosus Edvard Eiler Christie og Jfr. Gidschen Elisabeth Lind.
16. Sept. begr. Amtmand Martin Andreas Unmack, † 25. Sept., 53 Aar gl.
1807. 10. Marts begr. Foged Andreas Strand, † 26. Febr., 39 Aar gl.
7. S. e. Tr. konfirm. Jens Suhr, 15 Aar gl.
1808. 5. S. e. Tr. stadf. Daab f. Amtmand Hilmar Meincke Krogh og Cecilie Stubs Datter Christiane Marie, f. 11. Juni.
s. D. confirm. Marie Caroline Suhr, 16 $\frac{1}{2}$ Aar gl.
19. Juli bgr. Bolette, Capt.-Lieut. Møllerops Enke, † 12. Juli, 70 Aar gl.
1809. 21. Mai copul. Sognepr. t. Koutokeino Andreas Das Lund og Jomfru Hanna Petra Lund.
1810. 7. Jan. begr. Mad. Maren Svindt Suhr, 79 Aar gl.
1811. 27. Jan. bgr. Knud Mathias Borek Knudsøn, 2 A. 5 M. gl.

1811. 1. Paaskedag døbt Amtmand Kroghs S. Otto Theodor, f. 15. Marts.
10. S. e. Tr. confirm. Thomas v. Westen Hammond, 15^{1/2} Aar.
1812. 3. Jan. døbt Kjøbmd. Wilhelm Henrik Klercks og Dorothea Maria Andersdatter Møller i Bosekop, deres Søn William Ferdinand, f. 17. Dec.
1. S. e. Paaske confirm. Frederik Suhr, 17 A.
2. S. e. Tr. døbt Sorenskr. Ingelbricht Knudsen og Marie Elisabeth Borchs S. Knud Mathias, f. 25. Dec. 1811, († 11. Nov. 1812).
30. Aug. stadf. Daab f. N. Suhr D. Nicoline Sophie, f. 15. Nov. 1811.
1813. 18. April Daab stadf. f. Faktor Aage Aagaards og Birgitte Marie Nøragers førstefødte S. Bernhard Martin, f. 17. Nov. 1812.
25. April Daab stadf. f. Kjøbmand Niels Rødes og Margrethe Hilleborg Gamsts D. Johanne Margrethe, f. 16. Febr.
18. Juli Daab stadf. f. Peder Knudsen Nørager og Johanne Røde, deres 2. Barn Johan Andreas, f. 28. April.
15. Aug. Daab stadf. f. Amtmd. Baron F. W. Wedel Jarlsberg og Bolly Haffner, deres førstefødte Søn Fin Frederik, f. 5. Febr. († 1814, 12. Mai).
5. Sept. døbt Ingelbr. Knudsens Tvillinger (f. 5. Aug.): Gerhard Willumsen og Elisabeth Gurine.
s. D. døbt W. H. Klercks og Dorothea Marie Møllers D. Nanna Sabine, f. 9. Juli.
1814. 1. Jan. døbt Kjøbmd. Christian Schwensen og Anna Cathrine Wegners 2. Søn: Philip Harboe, f. 25. Dec. 1813.
30. Mai hjemmedøbt Wedel Jarlsbergs D. Hildor, f. 23. April.
14. S. e. Tr. Daab stadf. f. A. Aagaard i Dybvigs 2. Barn Anna Helene Øwre, f. 23. Juli.
6. Novbr. confirm. Marcus Arnt Buck i Bosekop, 17 Aar gl.
-